

Důležité je fair play, nejen ve sportu

ÚTOČNÍK A ROJNÍK. Ragbisté Jan Buryška (vlevo) a Rostislav Dvořák oslavili před nedávnem významná životní jubilea. Snímky: archiv

Ostrava/ Čas nezastavíš. Jan Buryška a Rostislav Dvořák, bývalí spoluhráči z ragbyového týmu ostravské Lokomotivy, dva kamarádi a lékaři z ostravské městské nemocnice na Fifejdách, před pár dny spolu i s dalšími vyznavači šišatého míče oslavili významná životní jubilea. Honzovi Buryškoví bylo pětasedmdesát, Rostovi Dvořákoví sedmdesát let. Do zástupu gratulantů se připojil také Deník – „Pánové, mnoho zdraví a síly do dalších let!“

Starší z nich, Jan Buryška – ragbyový útočník, lékař zabývající se klinickou biochemií, začal hrát už v roce 1952. „Byla to vlastně náhoda. Zahájil jsem studia na lékařské fakultě v Brně a v kroužku jsem se sešel s několika ragbisty, kteří mne přivedli na hřiště Zbrojovky. Byl to jediný klub v Brně, kde se v té době ragby hrálo. Vzápětí ale vyšlo jakési nesmyslné nařízení, které stanovilo, že každý sportovec musí působit jen ve své vlastní oborové sportovní organizaci. Studentským klubem byla tehdy Slavie.“

Rostislav Dvořák hrával na místě rojníka, tedy tam, kde je třeba uplatnit nejen rychlost, ale také důraz a sílu. Muž ze sportovní rodiny se k ragby dostal přes turistický oddíl Baník Vítezný Únor v Ostravě-Privoze, který vedl Karel Líba.

„Šlo vlastně o pokračování Junáka, takže na letních táborech nás učil velký propagátor ragby Sláva Moravec jakési malé ragbičko. V našem oddíle tak vyrostla řada mladých a později úspěšných hráčů. Začínal jsem v dorosteneckém celku SOU Hrabůvka a pak jsem přešel do týmu dospělých ve Vítkovicích a v Lokomotivě Ostrava.“

Studenti a ragby, šlo to tenkrát dohromady?

Buryška: „V Brně bylo tehdy ragby hlavně v rukou studentů. Hráli jsme sice hned první ligu, ale ragbyová Slavie byla téměř bez finančních prostředků, fotbalisté nás vyhazovali z hřišť, putovali jsme jako ahasveři po celé brněnské periférii. Tekoucí voda v šatně byla nemyslitelným přepychem, naštesti za hřištěm tekla potok, u kterého jsme se

všichni, domácí i soupeři, umývali také v prosinci. A nejdnou se stalo, že celé mužstvo čekalo na nádraží na rychlík do Prahy, až tajemník oddílu Petr Giacintov sežene peníze na cestu. Přesto jsem ve Slavii v Brně působil do roku 1960 a prožil jsem tam svá nejlepší ragbyová léta.“

Hovoříte o nejlepších ragbyových letech strávených v Brně, ale životní kroky vás nakonec zavedly na sever Moravy. Jak se to tenkrát seběhlo?

Buryška: „Bylo to v roce 1960, kdy jsem do Ostravy přestoupil ze Slavie Brno. V Ostravě už jsem pracoval a dojíždět bylo již neúnosné. Jako mladý sekundář v nemocnici na Fifejdách jsem míval pravidelně 8 až 10 nočních služeb měsíčně a můj tehdejší primář ragby příliš nefandil. Navíc jsem občas přijel s nějakým šrámem a na oddělení pak pokulhával. V ragbyovém oddílu Vítkovic jsem hrál se Slávou Moravcem, J. Lenartem, S. Sedláčkem, J. Sysalou, J. Jurasem, A. Bělicou, S. Formou, J. Blachutem, V. Krčem, T. Ondřejčkou a mnoha dalšími. Odehráli jsme tam řadu sezon a potom přešli do ostravské Lokomotivy. Spolehlivým hráčem jsem se, bohužel, nestal. Pronásledovala mě opakované zranění kolena a následně operace, které mě z aktivního sportování vyřazovaly postupně více a více. Zůstal jsem ale ragby věrný v jiné poloze. Jako lékař a tlumočnick jsem absolvoval většinu zájezdů s Lokomotivou a později i se Sokolem Mariánské Hory. Občas jsem si ještě zahrál za staré pány, naposledy ve Veroně na turnaji v roce 1996. To mi bylo 62 let.“

Do kterých zemí jste se s ragby podíval?

Buryška: „Jen do Itálie a Francie. Ale zato mnohokrát, v roli hráče, lékaře a tlumočnicka. Většinou jsme jezdili do oblasti Toulouse, ale nejvíce vzpomínám na zájezd do Orléansu na Loiré. Psal se rok 1969 a tehdejší Československo mělo v celé Evropě vysoký kredit díky událostem Pražského jara 1968. Zájezd byl výborně připraven, byli jsme před zápasem přijímáni na radnicích. Byli jsme tam na podzim, tedy

v době, kdy jsme byli již okupováni Rusy. To zřejmě uniklo některým francouzským starostům, kteří nám gratulovali k Dubčekovým úspěchům a větší svobodě. Jako doprovod a možná i hlídač s námi jezdil český vojenský atašé z našeho velvyslanectví v Paříži, a ten se smál, až se za břicho popadl.“

Dvořák: „Já jsem absolvoval jediný zájezd do Bulharska a Rumunska, i to byla v té době spíše mimořádná událost. Vzpomínky na akci mám ale spíše jako na událost společenskou a turistickou než sportovní.“

Vzpomenete si na svůj nejzajímavější sportovní zážitek?

Buryška: „Odehrál se v jižní Francii. Hráli jsme v roce 1992 v malém vinařském městečku Bédarieux, kousek od Toulouse, a také kousek od města Béziers. Ragbyové mužstvo Béziers bylo v té době asi deseti-násobným mistrem Francie. Ostatně ragby je v této oblasti skoro povinným náboženstvím. Měli jsme možnost zhlédnout zápas první francouzské ligy RC Béziers-RC Pau, zápas začínal ve 22 hodin na krásném stadionu s dokonalým trávníkem a skvělým osvětlením, před zasvěcenými diváky. Obě mužstva předváděla typické francouzské kreativní technické ragby, a nikdy později jsem už tak skvělý zápas neviděl.“

Dvořák: „Ještě jako dorostenec jsem spolu s dalšími mladíky nastoupil za muže, kterých bylo málo, proti Slavii Praha. Je-li jsme brzy ráno vlakem do Prahy, starší hráči nás pozvuzovali, že i když je Slavie náš nejlepší tým, není se čeho bát. A tak vznikla sázka, že Mlynář Eda Grygar v případě, když dostaneme více než sedesát bodů, půjde na nádraží bos a se zapálenou svíčkou v ruce. Tu svíčku si ale s sebou nevezl, takže šel bos jen ze stadionu na tramvaj a dále jsme mu to odpustili. Prohráli jsme 0:72, a to se pokládaly jen trojky.“

Měl jste v době aktivní hráčské kariéry nějaký ragbyový vzor?

Dvořák: „Na to se těžko odpovídá. Měl jsem čest hrát s výbornými spoluhráči a proti mimořádným soupeřům. Slávu

Moravce bych ale uvedl jako mimořádného člověka výjimečných morálních kvalit. On mě vlastně k ragby přivedl, byla to především jeho zásluha, že jsme mohli hrát ragby sice ve velmi skromných podmínkách, ale v kolektivu rovných a správných chlapů.“

Sledujete současné ragby?

Buryška: „Nevynechám žádný dostupný televizní přenos a samozřejmě chodím na zápasy na krásné nové hřiště v Mariánských Horách. Nejen hřiště, ale i celý areál je třeba velmi ocenit, a díky tomu se v Ostravě odbývá řada turnajů a mistrovství, což naše generace nezažila. Poděkovat je nutno mnoha nadšencům, ale padnout by měla aspoň dvě jména: Ferri Fiala a RNDr. Milan Kubatý. Omlouvám se mnoha dalším, že je nejmenuji.“

Dvořák: „V současnosti už jen prostřednictvím sdělovacích prostředků. Velice si pochvaluji prezentaci ragby na ČT4, která představuje tento sport v celé kráse v podání špičkových světových týmů i hráčů.“

Máte v rodině malé ragbisty?

Buryška: „Malé nikoliv, ale ragby hrával úspěšně můj tchán a jeho syn, můj zeť. Mám čtyři vnučky, které se věnují různým sportům, ragby nikoliv. Jen si někdy zajdu s tatínkem zaběhat na hřiště.“

Co byste vzkázal mladým hráčům?

Buryška: „Nic zvláště objeveného: nešdit tréninky. Základem ragby je dokonalá míčová technika, všeobecná šikovnost, odolnost a kondice. Možnosti dnešní generace jsou po všech stránkách větší, než měly ty předchozí. A to nemám na mysli jen cesty do ciziny a zápasy se zahraničními soupeři. A ještě něco: ragby není jen sport. Ragby má vychovávat, hrát tu hru vždy čestně a fair play. Mám-li vyhrát, aby to bylo podle pravidel, mám-li prohrát, je třeba najít odvahu a pozdravit vítěze, až půjde kolem. To však platí nejen pro sport, ale i pro život.“

Dvořák: „Ať jim tento kolektivní mužný sport přináší uspokojení, potěšení i perfektní fyzickou kondici a pěstuje v nich morálně volní vlastnosti hodné mladého moderního muže.“ (red)